

การประเมินความเหมาะสมของการสั่งใช้ยา
กลุ่ม statins ในผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช

นางสาว นันทนา นักเสียง
นางสาว รัตติยา กาสี

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2547

EVALUATION OF THE APPROPRIATENESS OF
STATIN PRESCRIBING IN OUTPATIENTS AT
SIRIRAJ HOSPITAL

MISS NUNTANA NUKSEANG
MISS RUTTIYA KASEE

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

โครงการพิเศษ
เรื่อง การประเมินความเหมาะสมของการสั่งใช้ยา
กลุ่ม statins ในผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช

(นางสวณันทนา นักเสียง)

(นางสาวรัตติยา กาสี)

(รศ. ดร. สุวัฒนา จุฬวัฒน์ทล)
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ภญ. วิมล อนันต์สกุลวัฒน์)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การประเมินความเหมาะสมของการสั่งใช้ยา กลุ่ม statins ในผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช

นันทนา นักเสียง, รัตติยา กาสี

อาจารย์ที่ปรึกษา: สุวัฒนา จุฬาวัดมนทล*, วิมล อนันต์สกุลวัฒน์**

*ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: ยากลุ่ม statins, การประเมินการสั่งใช้ยา, ผู้ป่วยนอก

จากมูลค่าการสั่งใช้ยาปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ของโรงพยาบาลศิริราชพบว่าการสั่งใช้ยา atorvastatin และ simvastatin ซึ่งเป็นยาลดไขมันในเลือดกลุ่ม statins เป็นมูลค่าถึง 58.7 ล้านบาทจากมูลค่าการใช้ยาชนิดรับประทานสูงสุด 10 อันดับแรก 171.4 ล้านบาท จึงเป็นเหตุให้เกิดความสนใจในการประเมินความเหมาะสมของการสั่งใช้ยากลุ่มนี้ โครงการพิเศษนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการสั่งใช้ยาในกลุ่ม statins โดยเฉพาะในด้านข้อบ่งใช้เมื่อเริ่มมีการใช้ยาตามแนวทางการรักษาภาวะไขมันในเลือดสูง NCEP ATP III ปี ค.ศ. 2001 โดยทำการทบทวนข้อมูลผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลศิริราชจากเวชระเบียนผู้ป่วยแบบย้อนหลัง ซึ่งได้รับการสั่งใช้ยากลุ่ม statins ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 200 คน และประเมินความเหมาะสมในด้านข้อบ่งใช้ตามแนวทางการรักษาภาวะไขมันในเลือดสูง NCEP ATP III สามารถทบทวนข้อมูลผู้ป่วยได้ 172 คน จาก 200 คน เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการสั่งใช้ยากลุ่ม statins เป็นครั้งแรกจำนวน 116 คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยชาย 58 คน (ร้อยละ 50.0) หญิง 58 คน (ร้อยละ 50.0) อายุระหว่าง 20 – 83 ปี (เฉลี่ย 58.2 ปี) โดยมีวัตถุประสงค์ของการสั่งใช้ยาเพื่อป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจแบบปฐมภูมิจำนวน 94 คน (ร้อยละ 81.0) และแบบทุติยภูมิจำนวน 22 คน (ร้อยละ 19.0) จำแนกลักษณะผู้ป่วยได้เป็น กลุ่มความเสี่ยงต่ำ 28 คน (ร้อยละ 24.1) กลุ่มความเสี่ยงปานกลาง 17 คน (ร้อยละ 14.7) และกลุ่มความเสี่ยงสูง 62 คน (ร้อยละ 53.4) ในจำนวนนี้มีคำสั่งใช้ยาอย่างเหมาะสมจำนวน 63 คน (ร้อยละ 54.3) ไม่เหมาะสมจำนวน 14 คน (ร้อยละ 12.1) และไม่สามารถประเมินความเหมาะสมได้จำนวน 39 คน (ร้อยละ 33.6) เนื่องจากขาดข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่จำเป็น

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าการสั่งใช้ยากลุ่ม statins ในผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราชส่วนใหญ่มีความเหมาะสม แต่ยังมีผู้ป่วยอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถประเมินความเหมาะสมของการสั่งใช้ยาได้เนื่องจากข้อจำกัดของการเก็บข้อมูลแบบย้อนหลัง

Evaluation of the appropriateness of statin prescribing in outpatients at Siriraj Hospital

Nuntana Nukseang, Rattiya Kasee

Project advisor: Suvatna Chulavatnatol*, Wimon Anansakunwatt**

*Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

**Pharmacy Department, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University

Keyword: Statins, Drug use evaluation, Outpatients

During fiscal year 2003, atorvastatin and simvastatin, antihyperlipidemics in statin group, had been prescribed at Siriraj Hospital up to the value of 58.7 million bahts compared to the total value of the top ten oral dosage form, 171.4 million bahts. Accordingly, the appropriateness of statin prescribing was concerned. The purpose of this special project was to evaluate the appropriateness of statin prescribing, focusing on initial indication following NCEP ATP III 2001 guideline. Medical history of 200 outpatients whom statins were prescribed during January 1 to March 31, 2004 were expected to be retrospectively reviewed. The appropriate indication complied with the NCEP guideline was assessed. However, only history of 172 patients from the expected 200 patients were attained. One hundred and sixteen patients were firstly prescribed with statins. Fifty-eight patients (50.0 %) were male and 58 of them (50.0 %) were female, aged between 20 to 83 years old (average 58.2 years old). These were for primary prevention in 94 patients (81.0 %) and for secondary prevention in 22 patients (19.0 %). Twenty-eight patients (24.1 %) were categorized in lower risk group while 17 patients (14.7 %) and 62 patients (53.4 %) were in moderate and high risk groups, respectively. Prescribing of statins in 63 patients (54.3 %) were appropriate according to the NCEP guideline while 14 patients (12.1%) were inappropriate. The remaining 39 patients (33.6 %) could not be evaluated because of missing risk factor data.

In conclusion, most of statin prescribings in outpatients at Siriraj Hospital were appropriate. However, there were some implicit cases which could not be evaluated because of the limitation of retrospective study.